

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi neuvoston direktiivin 74/408/ETY muuttamisesta moottoriajoneuvojen istuimien ja niiden kiinnityspisteiden sekä päntukien osalta”

(KOM(2003) 361 lopullinen – 2003/0128 COD)

(2004/C 80/02)

Neuvosto päätti 3. heinäkuuta 2003 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 95 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon edellä mainitusta ehdotuksesta.

Asian valmistelusta vastannut ”yhtenäismarkkinat, tuotanto ja kulutus” -erityisjaosto antoi lausuntonsa 12. marraskuuta 2003. Esittelijä oli Virgilio Ranocchiaro.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 10. ja 11. joulukuuta 2003 pitämässään 404. täysistunnossa (joulukuun 10. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 102 ääntä puolesta ja 1 vastaan 1:n pidättyessä äänestämästä.

1. Johdanto

1.1. Käsiteltävä ehdotus nivoutuu moottoriajoneuvojen ja niihin asennettävien laitteiden tyyppihyväksyntää koskevaan yleiseen lainsäädäntökehykseen.

1.2. Istuinten ja niiden kiinnityspisteiden sekä päntukien asentaminen on merkittävä tekninen seikka, jota on säänneltävä yhteisötasolla.

1.3. Kolmen direktiiviehdotuksen yhtäaikainen esittäminen⁽¹⁾ pohjautuu täysimittaisen yhdenmukaistamisen perusperiaatteeseen. Sitä pyritään noudattamaan esittämällä yksi yhteisön säädöspaketti, toteuttamalla yksi hyväksymismenettely ja saattamalla säädökset yhtäaikaaisesti voimaan unionissa.

1.4. Tässä tarkasteltavien tyyppihyväksyntää koskevien säännösten tarve johtuu siitä, että turvavöitä asennetaan ja käytetään yhä useammantyyppisissä ajoneuvoissa.

1.5. Turvavöiden käyttöpakko on tähän mennessä koskenut vain henkilöautoja (M₁-luokka) sekä sellaisia tavarankuljetusajoneuvoja (vain etupenkillä), joiden suurin massa on alle 3,5 tonnia (N₁-luokka). Käyttöpakon piiriin eivät sitä vastoin ole kuuluneet raskaammat tavarankuljetusajoneuvot (N₂- ja N₃-luokat) eivätkä pikkubussit ja linja-autot (M₂- ja M₃-luokat).

1.6. Turvavöiden käyttöpakko on vasta äskettäin ulotettu kaikkiin henkilöiden ja tavaroiden kuljetukseen tarkoitettuihin ajoneuvoihin⁽²⁾.

1.7. Muiden kuin henkilöajoneuvojen osalta ei tähän mennessä ole ollut todellista yhteisön tyyppihyväksyntää. Jäsenvaltiot ovat voineet itse päättää, noudattavatko ne kansallisella tasolla kolmea voimassa olevaa ja tässä käsiteltävillä kolmella direktiiviehdotuksella nyt muutettavaa direktiiviä.

1.8. Ehdotuksen mukaan raskaisiin ajoneuvoihin tulisi asentaa kaksi- tai kolmipistevyöt. Lisäksi turvavöiden kiinnityspisteet tulisi asentaa istuimiin eikä ajoneuvon korirakenteeseen, kuten henkilöautoissa. Tämän vuoksi kaikkien kolmen direktiivin on oltava keskenään yhdenmukaiset.

2. Komitean huomiot

2.1. ETSK on tyytyväinen lainsäädäntöehdotukseen, jolla pyritään täysimittaiseen yhdenmukaistamiseen perustamissopimuksen 95 artiklan hengessä.

2.2. Tarkasteltavan ehdotuksen toimenpiteellä parannetaan matkustajien turvallisuutta, ja se nivoutuu siis oikeutetusti tieliikenneturvallisuuden eurooppalaiseen toimintaohjelmaan⁽³⁾.

2.3. Muutettavaksi ehdotettu direktiivi sisältää jo kaikki tekniset ja hallinnolliset säännökset, joiden perusteella muihin kuin M₁-luokkaan kuuluvat ajoneuvot voidaan tyyppihyväksyä.

2.4. Uutena seikkana kielletään sivuttaissuuntaisten istuinten asentaminen uusiin ajoneuvotyyppisiin (1. heinäkuuta 2004 lähtien) ja kaikkien ajoneuvoluokkien (luokan II tai B M₁, M₂, M₃-luokat) uusiin ajoneuvoihin (1. tammikuuta 2006 lähtien) lukuunottamatta kaupunkiliikenteessä käytettäviä linja-autoja.

⁽¹⁾ Tässä käsiteltävän asiakirjan KOM(2003) 361 ohella esitetään myös asiakirjat KOM(2003) 362 moottoriajoneuvojen turvavöiden kiinnityspisteistä sekä KOM(2003) 363 moottoriajoneuvojen turvavöistä ja turvajärjestelmistä.

⁽²⁾ Direktiivi 2003/20/EY, annettu 8.4.2003, EUVL L 115, 9.5.2003.

⁽³⁾ Komission tiedonanto KOM(2003) 311 lopullinen, 2.6.2003, josta ETSK laatii parhaillaan lausuntoa.

2.5. Tällaisesta kiellostä on päätetty ulkopuolisilla asiantuntijoilla teetetyn tutkimuksen johdosta. Tutkimuksessa todetaan, että sivuttaissuuntaiset istumajärjestelyt kulkusuuntaan tulisi kieltää linja-autoissa, joissa ei sallita seisovia matkustajia ⁽¹⁾.

2.6. Ehdotuksessa sallitaan asianmukaisesti joitakin poikkeuksia tähän kieltoon (matkailuauton istuimet, joita käytetään vain ajoneuvon ollessa pysäköitynä, ambulanssit jne.). Tässä kohden on kuitenkin esitetty kritiikkiä, joka tiivistyy kahteen seuraavaan seikkaan:

- Matkailulinja-autoista poistetaan oleskelunurkkaukset eli matkustusmukavuus kärsii.
- Säädöksen täytäntöönpanon määräajat ovat liian tiukoja.

2.7. Turvallisuus on yleinen arvo, jota kaikkien asianosaisen on edistettävä. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi on toteutettava kaikki mahdolliset tekniset ja taloudelliset toimet. Tämä seikka ei kuitenkaan vaikuta olevan täysin yhdenmukainen ehdotuksen niiden säännösten kanssa, joissa kielletään mukavuutta edistävät tasokkaat ratkaisut, joita edellytetään sovellettavan esimerkiksi kansainvälisillä reiteillä liikennöivissä linja-autoissa.

2.8. Komitea on vakuuttunut siitä, että turvallisuuskriteereitä on ehdottomasti noudatettava, mutta epäilee kuitenkin tällaisen kiellon todellisia hyötyjä ja pahoittelee, ettei ole esitetty tilastotietoja kyseisillä istuimilla varustettujen linja-autojen onnettomuuksien määrästä ja niiden seurauksista matkustajille.

⁽¹⁾ Turvallisuusnäkökohtia koskevan tutkimuksen tulokset, Cranfield Impact Centre (heinäkuu 2001).

2.9. Komitean mielestä vaikuttaa myös siltä, että kieltopäätös perustuu tutkimusten lähtökohtiin, joissa on keskitytty ainoastaan kyseisiin istuimiin asennettaviin parempilaatuisiin turvavöihin, sekä siihen, että asiaan on mahdoton löytää välitöntä rakenneteknistä ratkaisua. Eräissä jäsenvaltioissa tehdään parhaillaan tutkimuksia, jotta sivuttaissuuntaisille istuimille taattaisiin samat turvallisuusstandardit kuin ajosuuntaan asennetuille istuimille.

2.10. Komitean mielestä kyseisen kiellon täytäntöönpanon määräaikaa tulisi lykätä, jotta teollisuudelle annettaisiin asianmukainen siirtymäaika, jollei tällä välin löydetä tyydyttäviä teknisiä ratkaisuja.

2.11. Komitea kehottaa oikaisemaan ehdotuksen KOM(2003) 361 lopullinen 3 kohdan toiseksi viimeistä kappaletta, sillä direktiiviä 91/671/EY on jo muutettu 8. huhtikuuta 2003 annetulla direktiivillä 2003/20/EY, johon viitataan tämän lausunnon johdannossa.

3. Päätelmät

3.1. Lukuun ottamatta edellä esiin tuotua hämmennystä sivuttaissuuntaisten istuinten ja niiden kiellon täytäntöönpanon määräajasta komitea voi vain kannattaa tässä käsiteltävän ehdotuksen tavoitetta ottaa käyttöön yhä laajempia turvallisuusstandardeja huolimatta siitä, että ehdotetut toimet saattavat aiheuttaa lisäkustannuksia esimerkiksi asennettaessa turvavöitä matkailulinja-autoihin. Ihmishenkien pelastaminen on tavoite, johon on pyrittävä asianmukaisin ratkaisuin. Niiden on aina perustuttava kohdennettuihin tutkimustoimiin, etenkin jos pyritään saavuttamaan tieliikenneturvallisuuden eurooppalaisen toimintaohjelman kunnianhimoisen tavoite eli puolittamaan liikenneonnettomuuksien uhrien lukumäärä Euroopan unionissa vuoteen 2010 mennessä.

Bryssel 10. joulukuuta 2003.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean

puheenjohtaja

Roger BRIESCH